

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/823/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 49.Pkf.634.670/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben a Fővárosi Törvényszék 49.Pkf.634.670/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Budai Központi Kerületi Bíróság 10.Pk.50.568/2024/9. számú végzésére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező egyedi ügyben megállapított tényállás szerint az indítványozó (az alapügy kérelmezettje) és a kérelmező édesanya élettársi kapcsolatából két gyermek született. A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 11.P.20.784/2016/73. számú ítéletével a gyermekek feletti szülői felügyeleti jogok teljes körű gyakorlására a kérelmező édesanyát jogosította fel, azzal, hogy az indítványozó jogosult a gyermekek testi és mentális egészségével összefüggő ügyek kérelmezővel közös gyakorlására. A bíróság ítéletével a folyamatos kapcsolattartás keretében akként rendelkezett, hogy az indítványozó páros heteken szerda reggel 7:30-tól csütörtök 18:30-ig, páratlan heteken pedig kedden 15:00 órától 18:30-ig, valamint pénteken 15:00 órától vasárnap 18:30-ig jogosult a kapcsolattartásra.
- [3] 1.2. Az indítványozó 2024. március 12. napján (kedden) a gyermekeket (az egyik gyermek online fejlesztő foglalkozáson való részvételére hivatkozással) 18:30 helyett csak 19:17-kor adta át a kérelmezőnek, a kérelmező ezért a folyamatos kapcsolattartás végrehajtásának az elrendelését kérte, jogkövetkezményként pedig azt kérte, hogy a bíróság hívja fel az indítványozót, hogy a végzés kézhezvételét követően esedékes kapcsolattartásnak a kapcsolattartásra vonatkozó határozat szerinti időpontban és módon tegyen eleget. Az indítványozó nyilatkozatában a

kérelem elutasítását kérte, tekintettel arra, hogy a gyermek érdekkörében felmerült okból (a gyermek fejlesztése miatt) vitte vissza késve a gyermeket a kérelmező édesanyához. Az indítványozó azt is állította, hogy mivel ez idő alatt a gyermek fejlesztésen volt, ezért az valójában nem is tekinthető kapcsolattartásnak.

[4] A Budai Központi Kerületi Bíróság 10.Pk.50.568/2024/9. számú, 2024. július 9-én kelt végzésével a kérelmező édesanya kérelmét megalapozottnak találta, és felhívta az indítványozót, hogy a kapcsolattartásnak a kapcsolattartást szabályozó ítéletben foglalt időpontban és módon tegyen eleget. A bíróság álláspontja szerint a kapcsolattartás rendjére (a felek attól eltérő közös megegyezése hiányában) a végrehajtható határozatban foglaltak az irányadóak, jelen esetben pedig az indítványozó egyoldalúan, önkényesen és (a fejlesztés jellege miatt) rendszeresen nem tett eleget a határozatban foglaltaknak, anélkül, hogy erről a kérelmező édesanyával előzetesen megállapodott volna. A Budai Központi Kerületi Bíróság azt is rögzítette, hogy a gyermek számára javasolt és a szülők által megszervezett fejlesztés kétséget kizáróan a kapcsolattartás részét képezi, és az adott szülő kapcsolattartási idejébe számít bele, továbbá azt is hangsúlyozta, hogy a bíróság jelen eljárás keretei között a kapcsolattartásra vonatkozó határozat rendelkezéseit nem írhatja felül (Budai Központi Kerületi Bíróság végzése, 7. oldal).

[5] 1.3. Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 49.Pkf.634.670/2024/3. számú, 2024. december 6. napján kelt végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a Budai Központi Kerületi Bíróság a kérelem elbírálása szempontjából releváns körülményeket kellő részletességgel feltárta, a felek nyilatkozatait és a rendelkezésre álló adatokat okszerűen mérlegelte, és ezek alapján az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helyes jogi következtetést vont le (Fővárosi Törvényszék végzése, Indokolás [46]). A Fővárosi Törvényszék is úgy ítélte meg, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtására irányuló nemperes eljárásban a bíróság nem írhatja felül a kapcsolattartásra vonatkozó határozat rendelkezéseit, azonban azt is megjegyezte, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó határozat egyébként a szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása iránti eljárásban (adott esetben akár ideiglenes intézkedéssel is) módosítható (Fővárosi Törvényszék végzése, Indokolás [48]). Az indítványozó által előadott érvelés pedig ebben az eljárásban bírhat relevanciával (Fővárosi Törvényszék végzése, Indokolás [52]).

[6] 1.4. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszát, melyben a Fővárosi Törvényszék 49.Pkf.634.670/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Budai Központi Kerületi Bíróság 10.Pk.50.568/2024/9. számú végzésére is kiterjedő hatállyal. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott végzések sértik az Alaptörvény XVI. cikk (1)-(3) bekezdéseit, valamint XX. cikk (1) bekezdését, az alábbiak szerint.

- [7] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XVI. cikk (1), (2) és (3) bekezdései azért sérülnek, mert az indítványozónak a Polgári Törvénykönyv rendelkezései alapján fokozottan védendő kiskorú fejlesztésére irányuló magatartását a bíróságok úgy értékelték, hogy az az indítványozónak felróható kötelezettségszegés, miközben megítélése szerint a kérdéses magatartás volt az egyetlen lehetséges magatartás a gyermek megfelelő fejlődésének biztosítására. Az indítványozó szerint a bíróságoknak a konkrét esetben egymással konkuráló alapjogokat kellett volna összemérniük, ahol az indítványozó (és gyermeke) oldalán az indítványozót megillető teljes körű egészségügyi felügyeleti jog gyakorlása miatt az Alaptörvény XVI. cikk (1), (2) és (3) bekezdése, valamint XX. cikk (1) bekezdése áll, míg a kérelmező édesanya oldalán a nevelés megválasztásához fűződő, az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdése szerinti jogosultság szerepel. Jelen esetben azonban a kiskorú gyermek fejlesztésének elmaradása, ami az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének és XX. cikk (1) bekezdésének sérelmével jár, alulmarad a kérelmező édesanya neveléshez való jogának kismértékű (egy órát sem elérő) korlátozásával szemben, miközben a fejlesztésben való részvételi kötelezettség egyébként a kérelmezőt is terhelte (volna). Mindez pedig egyben azt is jelenti, hogy az eljáró bíróságok döntésük meghozatala során nem a gyermek mindennek felett álló érdekének védelméből indultak ki.
- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt.
- [9] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a Fővárosi Törvényszék végzését 2025. január 9. napján vette át, mely időponthoz képest az alkotmányjogi panasz határidőben, 2025. március 9. napján került előterjesztésre. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek tekinthető, ugyanis az alkotmányjogi panasz alapját képező bírósági nemperes eljárás kérelmezettje volt. Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [10] 2.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a kiskorú gyermeke Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére is hivatkozott. Figyelemmel arra, hogy az indítványozó a gyermek testi és mentális egészségével összefüggő ügyekben jogosult szülői felügyeleti jog gyakorlására, az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben pedig az indítványozó kifejezetten a gyermek fejlesztésével kapcsolatos okot hívott fel, ezért az Alkotmánybíróság a konkrét egyedi ügyben elfogadta, hogy az indítványozó jogosult volt a gyermek nevében és képviselőjében alkotmányjogi panasszal fellépni a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:14. § (1) bekezdése és 4:161. § (1) bekezdése szerint.

- [11] 2.3. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt akkor fogadhatja be, ha az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e)* pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály vagy bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [12] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésének sérelmét a gyermek fejlesztésének elmaradása miatt állítja. Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy tárgya ugyanakkor nem a gyermek fejlesztése szükségességének vizsgálata, hanem kizárólag az a kérdés volt, hogy az indítványozó felróhatóan megszegte-e a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglalt előírásokat akkor, amikor a gyermekét nem a határozatban megjelölt időpontban vitte vissza a kérelmező édesanyához. Ahogyan arra a Fővárosi Törvényszék is rámutatott a végzésében, a gyermek fejlesztésének szükségességével kapcsolatos érvek „esetlegesen a szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása – ezzel összefüggésben a kapcsolattartás megváltoztatása – iránti eljárásban bírhatnak relevanciával.” (Fővárosi Törvényszék végzése, Indokolás [52]). Ez pedig egyben azt is jelenti, hogy a támadott bírói döntések és az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az alkotmányjogilag értékelhető összefüggés hiánya pedig a jelen esetben azt eredményezi, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésének sérelmét állító elemében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontja törvényi követelményét {lásd például: 3261/2024. (VII. 12.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [13] 2.4. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kéteye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [14] 2.4.1. Az alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg, az Alkotmánybíróság ugyanis korábban már vizsgálta az Alaptörvény XVI. cikk (1), (2) és (3) bekezdései egymáshoz való viszonyát {lásd például: 9/2021. (III. 17.) AB határozat, különösen Indokolás [66]}.
- [15] 2.4.2. Az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kételet sem vet fel, az alábbiak szerint.
- [16] Az alkotmányjogi panaszra okot adó eljárás tárgya a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása volt, a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bnptv.) 22/A.-22/E. §-ainak megfelelően. Ennek az eljárásnak a tárgya kizárólag az, hogy a kérelmezett felróhatóan megszegte-e a

kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat, a Bnptv. 22/B. § (4) bekezdésének megfelelően, azaz nem a kapcsolattartásra vonatkozó határozat módosítása, illetőleg adott esetben a kapcsolattartás újraszabályozása.

- [17] Jelen esetben az indítványozó alkotmányjogi panaszában azt állította, hogy az eljáró bíróságok nem ismerték fel az egymással konkuráló alapjogokat, és nem mérték össze a kiskorú gyermek fejlesztésének elmaradását a kérelmező édesanya neveléshez való alapjogának kismértékű korlátozásával, és nem a gyermek mindenek felett álló, legjobb érdekének vizsgálatából indultak ki.
- [18] A Bnptv. szerinti, a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárásban a bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a kérelmezett megsértette-e a kapcsolattartásra vonatkozó határozat valamely rendelkezését, és amennyiben igen, úgy ezt felróhatóan tette-e. Az indítványozó által előadott érveket az eljáró bíróságok az indítványozó felróhatóságának vizsgálata körében értékelték. Mind a határozatban foglaltak megsértésének megállapításával, mind pedig a kérelmezett felróhatóságának vizsgálatával kapcsolatos kérdések azonban olyan tényállás-megállapítási, bizonyítási és bizonyíték-értékelési (és ekként nem alkotmányjogi) kérdések, melyek vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül esik.
- [19] Az Alkotmánybíróság következetes, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {lásd: 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is következetes, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, illetve a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbíróságként”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {lásd például: 3283/2024. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogszabályok értelmezése alapvetően az egyedi ügyekben eljáró hatóságok és bíróságok feladata, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot az Alkotmánybíróság számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

- [20] Jelen esetben mind a Budai Központi Kerületi Bíróság, mind pedig a Fővárosi Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az indítványozó felróhatóságát az a tény alapozza meg, hogy bár a kapcsolattartási jogát a felek közös megállapodása hiányában kizárólag a kapcsolattartásra vonatkozó határozat keretei között gyakorolhatta volna, attól egyoldalúan eltért, mely eltérés ráadásul (a Budai Központi Kerületi Bíróság végzésének megállapítása szerint) nem egy kivételes, egyszeri alkalom volt (Budai Központi Kerületi Bíróság végzése, 6-7. oldal). Annak megítélése, hogy a határozatban foglaltaktól való eltérés oka (a gyermek fejlesztése) mennyiben fogadható el, illetőleg mennyiben felróható a kérelmezőnek, nem alkotmányjogi, hanem szakjogi-törvényességi kérdés.
- [21] Az Alkotmánybíróság külön is kiemeli, hogy a Fővárosi Törvényszék végzésében rámutatott: az indítványozó által előadott érvek nem általában, hanem csupán „jelen nemperes eljárásban nem foghattak helyt”, annak vizsgálatára az indítványozó számára egyéb jogi eszközök állnak rendelkezésre (Fővárosi Törvényszék végzése, Indokolás [52]). Önmagában az a tény, hogy az indítványozó a bíróságok döntését magára (és gyermekére) nézve sérelmesnek tartja, és nem osztja az eljáró bíróságok jogi álláspontját, éppen ezért a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtására irányuló eljárásban született bírói döntéssel szembeni alkotmányjogi panaszban nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [22] 2.4.3. Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel ezért arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg, sem pedig a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét nem veti fel, ekként az alkotmányjogi panasz nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem.
- [23] 3. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. szeptember 30.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,

Dr. Szabó Marcel s. k.,

alkotmánybíró

előadó alkotmánybíró